

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

ORDIN
mun. Chișinău

13 aprilie 2020

nr. 395

**Cu privire la managementul cazurilor
de deces la domiciliu a pacienților cu COVID-19
la etapa de transmitere comunitara a infecției**

În legătură cu evoluția epidemiologică a infecției cu Coronavirus de tip nou SARS-CoV-2 (COVID-19), în scopul asigurării realizării măsurilor de prevenire și control a infecției cu COVID-19 și în temeiul pct. 9 al Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 694/2017,

ORDON:

1. Se aprobă:

- 1) Recomandările provizorii privind managementul cazurilor de deces la domiciliu a pacienților cu COVID - 19, conform anexei nr.1;
- 2) Lista echipamentului personal de protecție pentru persoanele care manipulează cadavrele pacienților decedați la domiciliu a pacienților cu COVID - 19, conform anexei nr.2.

2. Conducătorilor instituțiilor medico-sanitare care prestează asistență medicală primară în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, Direcției Generale Asistență Socială și Sănătate a Consiliului Municipal Chișinău, Secției Sănătate a Primăriei mun.Bălți, Direcției Generale Asistență Medicală și Protecție Socială UTA Găgăuzia:

- 1) a lua act de Recomandările provizorii privind managementul cazurilor de deces la domiciliu a pacienților cu COVID-19 aprobate prin prezentul ordin;
- 2) a informa autoritățile publice locale despre necesitatea:
  - a) disponibilității echipamentului personal de protecție (EPP) adecvat riscurilor pentru a asigura protecția în timpul manipulării cadavrelor persoanelor decedate la domiciliu care întrunesc criteriile conform definiției de caz pentru COVID-19, conform Listei din anexa nr.2 la prezentul ordin;
  - b) identificării operatorilor economici care prestează servicii funerare/altor persoane, pentru efectuarea manipularile necesare a cadavrelor persoanelor decedate la domiciliu care întrunesc criteriile conform definiției de caz pentru

Recomandările provizorii privind managementul cazurilor de deces la domiciliu a pacienților cu COVID - 19

I. Dispoziții generale

1. Prezentele recomandări sunt bazate pe cunoștințele curente referitoare la infecția cu coronavirus tip nou (COVID-19), recomandările Organizației Mondiale a Sănătății Infection Prevention and Control for the safe management of a dead body in the context of COVID-19 (https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331538/WHO-COVID-19-IPC_DBMgmt-2020.1-eng.pdf) și sunt destinate autorităților publice locale/operatorilor economici care prestează servicii funerare pentru organizarea/efectuarea manipulărilor necesare a cadavrelor persoanelor decedate la domiciliu care întrunesc criteriile conform definiției de caz pentru COVID-19.

2. Recomandările vor fi actualizate reieșind din evoluția situației epidemiologice cu COVID-19 în Republica Moldova, acumularea și disponibilitatea recomandărilor organismelor internaționale în acest domeniu.

II. Manipularea cadavrului persoanei cu COVID – 19 decedate la domiciliu

3. Persoanele care manipulează cu cadavrul trebuie:

1) instruite de către o persoană competentă în prevenirea și controlul infecțiilor privind riscurile și prevenirea infectării cu COVID-19 (medicul de familie/medicul epidemiolog), inclusiv îmbrăcarea și înlăturarea echipamentului personal de protecție;

2) asigurat cu echipament personal de protecție adecvat riscului, soluții antiseptice pentru igiena mâinilor, detergenți, biocide și ustensii adecvate pentru curățarea și dezinfectia suprafețelor;

3) să respecte precauțiile standard pentru controlul infecțiilor privind riscurile și prevenirea infectării cu COVID-19.

4. Spațiile în care s-au efectuat manipulările vor fi aerisite bine și curățate/dezinfectate.

5. Toate suprafețele care au intrat în contact cu cadavrul vor fi curățate și dezinfectate cu apă și detergenți, biocide și ustensii adecvate pentru curățarea și dezinfectia suprafețelor (exemplu: cu soluții cum ar fi hipocloritul de sodiu sau alcool 70%).

6. Se interzice reutilizarea echipamentului personal de protecție de unică folosință.

18. Limitarea persoanelor (maximum 2) pentru identificarea decedatului și asigurarea lor cu echipament personal de protecție adecvat riscului, conform prevederilor ordinului nr.316 din 25.03.20 Cu privire la managementul cazurilor de deces al pacienților cu COVID-19.

19. Cadavrul va fi pregătit pentru a fi predat rudelor pentru înhumare prin:

1) tamponarea orificiile anatomice ale cadavrului pentru evitarea scurgerilor de fluide biologice;

2) ștergerea abundentă/spălarea cadavrului cu soluție de formalină;

3) îmbrăcarea și plasarea în sicriu.

20. În cazul în care familia se refuză să ridice cadavrul, sau este în imposibilitate de a organiza înmormântarea, înhumarea va fi organizată de către autoritățile publice locale (APL) în cel mai scurt timp.

Model de completare
a Certificatului medical constatator al decesului la domiciliu/alt loc a persoanei care
întreunește criteriile conform definiției de caz pentru COVID-19

Certificatul medical constatator al decesului este un act prin care confirmă decesul unei persoane într-o instituție medicală sau în afara ei.

Certificatul medical constatator al decesului este un document medical oficial, care se perfectează pe un formular special (formular 106/e).

Codificarea cauzelor de deces se efectuează pe baza certificatului medical constatator al decesului.

Punctele 13-16 (cauze de deces) în certificatul constatator al decesului sunt formate după modelul certificatului internațional privind cauza de deces, recomandat de Organizația Mondială a Sănătății.

Prin acest certificat se prevede ordinea unică a înscrierii datelor privind maladiile de care a suferit decedatul, asigură principiul unic de selectare a datelor pentru prelucrarea statistică a maladii, fiind cauza inițială a decesului.

În punctul 13 medicul trebuie să înscrie cauza directă (imediată) a decesului.

În punctul 14 medicul înscrie acea maladie sau complicație, care a contribuit la cauza directă (imediată) a decesului și care este rezultatul maladii indicate în punctul 15.

Maladiile înscrise în punctul **15 c) și d)** antecedează cauzei directe a decesului nu numai în timp, dar și în succesiunea etiologică și patogenetică.

Înscrierile din punctul 15 a certificatului medical trebuie să corespundă maladii de bază.

Exemplu 1:

Partea I. Se indică lanțul de maladii;traume sau complicații; care a cauzat decesul.	Intervalul aproximativ de timp de la debutul bolii până la deces
13. Cauza directă a decesului (maladia, trauma sau complicația care a provocat direct decesul): (a) <u>Insuficiență respiratorie</u> <i>(cu consecință)</i>	5 zile
14. Cauzele antecedente (maladia sau complicația care a contribuit la starea înscrisă mai sus): (b) <u>Edem pulmonar</u> <i>(cu consecință a:)</i>	3 ore
15. Maladia principală (boala sau bolile inițiale care au declanșat stările înscrise în punctele „13” și „14”): (c) <u>COVID-19/boală respiratorie acută COVID -19</u> <i>(cu consecință a)</i>	14 zile
(d) <u>Bronșită cronică obstructivă</u>	5 ani
Partea II	
16. Se indică toate stările morbide care au contribuit la deces, dar fără legătură directă	